

naj jih nauči le še plesati; te ga jim bode treba, kadar se bojo razveseljevale po Dunaji, Parizu in Berlinu.

Od Sv. Janža na Dr. polji. Tudi v naši fari smrtna kosa neusmiljeno mori. Dne 3. decembra nam oznani glas mило donečega zvonjenja, da je obče znani Franc Lešnik, veleposestnik v Staršah, po dolgi bolezni v 46. letu v Bogu zaspal; bil je ravno dan njegovega goda. Celo občina zdihuje po jaku rani izgubi preblagega moža, kateri je polovico svojega življenja kot odbornik deloval z dušo in telom za blagor občine in naroda. Bil je ud okrajnega zastopa v Ptuiju. Kot večletni načelnik kr. šol. sveta ima mnogo zaslug posebno, ker je sedanje lepo šolsko poslopje postavil. Ustanovil je tukajšnje požarno brambo in tudi tisto več let kot izgleden načelnik vodil, za kar mu je cela fara hvaležna. Kot oskrbnik grada Ebensfeld je imel vse zaupanje od strani graščaka in veliko ljubezen od strani ljudstva. Da pa pri vseh teh poslih ni zapustil posestva in rodbine, priča njegova velika skrb za otroke; kajti enega je dal to, družega zopet uno učiti, da bi si potem lažje svoj kruh služil. — Bil je tedaj res 5. december za nas velike žalosti poln dan, ko smo morali truplo nepozabljivega moža materi zemlji izročiti. Pred odhodom pevci na domu zapojejo mило pesem »Spomini« od Tomaževiča, katera slehernemu privabi solze v oči. Pri obeh svetih mašah poje mešani zbor prav izborno. Na mirodvoru pa častiti gospod župnik v izbranih besedah raskazujejo zasluge rajnega in pomilujejo to rano smrt tako dobrega kristjana. Konečno pa zapoje mešani zbor pesem: »Blagor mu« od gospoda nadučitelja Anton Hrena. Da je pa bil rajni daleč poznan in čislán, nam pričajo njegovi došli prijatelji od vseh krajev, kateri so ga še hoteli na zadnji poti spremljati. Celo iz Budimpešte prihiteli grof Dunaj, da še skaže ljubezen rajnemu. Nadalje se vdeležijo pogreba graščak z gospo iz Ebensfelda, znanci iz Maribora, požarna bramba iz Ptuija, domača požarna bramba, občinski odbor, krajni šolski svet, gospodarsko bralno društvo in šolska mladež. V imenu rodbine bodi tem potom vsem spremljevalcem najsrčnejša hvala izrečena, posebno pa darilec krasnih vencev. Britki je udarec za zapuščeno ženo in otroke, ali tolažilo: »saj zopet v raju večnem vidimo se nad zvezdami«, naj celi pregloboko vsekano rano. Rajni pa naj v miru počiva do dneva, ko nas nebeška trobenta prebudi in nam da večno življenje! G.

Iz Ljutomerske okolice. († Ivan Heric.) Dne 15. decembra smo pokopali v Cezanjevcih pri Ljutomeru obče spoštovanega očeta Ivana Herica iz Vogričevce. To so bili oče prerano umrlega g. Martina Herica, kaplana Rajhenburskega; sicer priprost želar, pa skoz in skoz pošten mož, ker majhna želarija ne bi mogla cele družine prerediti, pečali so se oče Ivan tudi s sodarstvom. Z varčnostjo in marljivostjo so si pri svoji majhni reči tako dobro gospodarili, da niso imeli pomanjkanja, čeravno so sina dali študirati. Do otrok so bili strogi, in celo sina Martina, ki je študiral, niso iz očíj izpustili, ampak skrbno nanj pazili. Od prve do zadnje šole so vsako leto sina sami v šolo spremljali in na koncu šolskega leta po njega prišli ter poizvedovali, kako se je obnašal. Najbolj srečnega so se čutili, ko so videli, da je Martin svoje šole srečno dokončal in duhovnik postal. Žali bože, da te sreče niso dolgo uživali, kajti vže po enoletnem službovanji je nadpolnega gospoda Martina pograbila leta 1889. neizprosljiva smrt; leto dnij poprej jim je umrla žena Gera in lani edina hčer Alojzija. Ko so oče njej peljali duhovnika k smrtni postelji, so si nogo skvarili, in od potlej si niso mogli več opomoči. Po ženini smrti so nezadolženo želarijo izročili jednemu sinu Ivanu, s katerim so v lepi zastopnosti živeli do smrti. Dne 13. decembra so po

kratki bolezni prevideni s sv. zakramenti, popolno v božjo voljo vdani, umrli 72 let stari. K zadnjemu počitku je očeta Herica spremljala velika množina ljudij, želeč mu večni mir in pokoj. Nam pa se je zdelo vredno, da s temi vrsticami postavimo vernemu, poštenemu in značajnemu možu majhen spominek.

Iz Središča. (Smrtna kosa.) Dne 22. dec. je umrl nagle smrti mladenič Ljudevit Sajnkovič, ki je že delj časa bolehal za jetiko. Pred smrtjo si je igral malone ves dan na gosli, a po večerji mu je postalo slabo, jel je kri buhati, in skoraj je bil konec njegovega trpljenja. Pokojnik je imel jedva 21 let, bil je vobče priljubljen zaradi svojega mirnega, poštenega vedenja. Za uboge roditelje je ta zguba tem bridkejša, ker je to že njih drugi in poslednji sin, ki je umrl za jetiko. Kako so ga ljudje radi imeli, bil je dokaz lepi spreved dne 24. decembra. Spremilo ga je šest duhovnikov ter mnogo ljudstva iz domače in bližnjih župnij. Bodi mu sladek pokoj! F.

Od Št. Janža na Peči. (Bela žena.) Dne 21. decembra t. l. izročili smo zemeljske ostanke rajnega gospodarja Martina Videnšek v hladno krilo matere zemlje. Bil je rajni Martin toli uzoren gospodar, oče in prijatelj, da se mu tudi na tem mestu nekaj vrstic pristoja. Rojen 1836. leta, je 1856. leta k vojakom uvrsten, v naslednjih letih 1859 in tudi 1866 hodil in premnogo skusil po italijanskih in drugih deželah. Ko je slednjič domov prišel, se je prav pridno prijel kmetije in tudi svojega rokodelstva — zidarstva. Pač mnogo-teri zid, mnogotera hiša — je priča njegove pridnosti. Mirna dušica, je bil bolj tih, čeravno včasih šaljiv; sovražnikov menda ni imel. Svojim otrokom je bil najboljši oče. Da je tudi vsled svojihkušenj in lepih lastnostij bil po celi fari priljubljen, je priča to, da je bil za več let farni cerkveni ključar in odbornik krajnega šolskega sveta v Št. Janžu na Peči. Bolezni kal je že menda od vojakov domov prinesel in tudi pri zidarstvu dobil, ker to rokodelstvo, kakor je znano, ni najzdravejše. Pred kacima dvema letoma je zbolel na »influenca«, bolezni, ki se je kakor znano, tačas po naših krajih zelo razširjevala, in od tistega časa ni bil nikoli prav trden. Pred nekaterimi dnevi je zopet zbolel in čeravno se je nekaj časa upiral bolezni, moral je slednjič v postelj, iz katere ni več vstal. Vnetje notranjih delov ga je spravilo na mrtvaški oder. Ze ko je na parah ležal, ga je obiskalo mnogo ljudstva in prijateljev, še več ga je spremljalo na zadnji poti v tesno gomilo. Po dovršenih mrtvaških opravilih so na grobu domači č. g. župnik rajnemu v slovo ginljive besede govorili. Solnce je jasno sijalo v temno gomilo in med solznimi očmi so gromele na krsto prve grude: — Memento homo! »Blagor mu, kdor si spočije v črni zemlji, v Bogu spi, — lepše solnce njemu sije, lepša zarja rumeni.« Počivaj mirno, blagi rajni Martin; večna luč naj Ti sveti!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. O božiči pri vladi to leto ni bilo miru, ali plelo se je pri njej za mir, za načrt delovanja v državnem zboru, tak načrt, da se za-nj dobi stalna večina. Pri ministerstvu so tak načrt vsprejeli soglasno in je sedaj še samo uprašanje, ali se dobi za-nj toliko poslancev, da jih bode dovolj za stalno večino. Mogoče, ali to delo ne bode lahko in brž tudi ne trajno. Najbolje

se godi pri tem grofu Taaffe. — Pri vladi se izdeluje načrt postave, ki vpelje dveletno službo pri vojaki.

Štajarsko. Na sv. Tomaža dan je bilo v Gradci zborovanje novega društva, katero naj brani nemštvo zoper »nenasitljivost bindišarjev«. V odboru je tudi »Kmetijski prijatelj« — dr. Glantschnigg in se iz tega lahko sodi, kake baže ljudje da so v tem društvu. — Na nemškem delu naše dežele primanjkuje se bolj zdravnikov, kakor pri nas in ljudje bi bili veseli tudi »padarjev«.

Koroško. Mestni zastop v Celovci se nikakor ne misli udati v »žalostno usodo« ter vsprejemati slov. pisma, kakor mu to naroča ministerstvo. No, to se že pojde, ako vlada le hoče! Dež. predsednik, baron Schmid-Zabierow pa se ve, da ne sme obdržati v tej stvari prve besede.

Kranjsko. Sviti cesar je daroval društvu gasilcev v Kranjski gori 80 gld. — Mestni zastop v Ljubljani se vedno čaka razsodbe pri najvišji upravni sodnji gledé na slov. imena ulic. — Stalna komisija za II. slov. katol. shod je imela v torek v Ljubljani sejo ter se je seje vdeležel izmed vnanjih udov dr. Mahnič, štirje drugi pa so se izgovorili v pismu in dr. Serbec je odložil čast biti v tej komisiji.

Primorsko. Po Gorici je bila govorica, da laški napetniki mislijo izkopati truplo Favettija ter ga prenesti v »sveto« zemljo unkraj črno-rmenih soh. Tacim ljudem je tudi to mogoče. — V Podmelcu pri Tominu imajo otroci kože in jih umrje veliko, odraslim se pa v doslej niso kaj storile.

Tržaško. V Trstu so zaprli une dni trgovca Bernardini in njegove pomagače in sicer so le-ti na sumu, da se v njih hiši izdelujejo ali vsaj va-njo spravljajo petarde. — Zabavni večer v slov. čitalnici se jim je dobro obnesel in je ob njem govoril naš rojak, dr. Karol Glaser o slov. pesništvu.

Istersko. Ker so zmagali v Pomjanu hrv. in slov. volilci, laški pa so prišli le v 1. volilnem razredu v občinski zastop, zato pa so se le-ti skujali ter se nočejo vdeležiti volitve župana. Celo vladni zastopniki jih ni mogel spraviti na volišče. Otročja jeza!

Hrvaško. Znano je, da je na Hrvaškem madjaronov toliko, da imajo sedaj oni »veliko besedo«, posebno še v saboru, hrvaška stranka pa je bila, kar se tiče števila poslancev, jako neznatna in še po vrhu nesložna. Sedaj se je izvršilo neko sporazumljenje med temi hrv. rodoljubi, toda Bog zna, kako dolgo jim ostane pri tej slogi.

Ogersko. Pri ministerstvu za uk in bogočastje je izginilo neki za 4 milj. iz verske zaloge, nihče ne zna, kam je ta denar izginil, pa menda ne v zemljo. — Za člane hiše magnatov je imenovanih petero liberalcev in če pojde tako dalje, bode kmalu tudi v tej hiši judovski liberalizem na vrhu.

Vunanje države.

Rim. O božiči so sv. oče Leon XIII. vsprejeli kardinale rimske cerkve ter so imeli kaj lep nagovor, želeč, naj se ljubi Bog usmili človeštva ter ga reši nevarnostij, kar jih preti sv. veri in še posebej miru.

Italijansko. Ker je padla »banca romana«, velika zaloga denarnih papirjev, zgubilo je mnogo ljudi pri njej. Bila je tovnje tudi v državnem zboru v Rimu o njej beseda, toda poslanci niso marali kake raziskave. Prav, saj je marsikateri morebiti vtaknil kaj v žep in ne bilo bi mu ljubo, ko bi se izvedelo.

Francosko. Pri »panamski kaluži« se je vtopilo 1000 milj. v razne žepe različne republikanske gospode. Misli se in more biti ne po krivem, da tudi Sadi-Carnot, predsednik republike, nima v tem čistih rok. Kdor ne

pozna glasila naših radikalcev v Ljubljani, naj čita v političnem razgledu njegove nazore o republiki in javnem postenji in upamo, da mu bode dovolj tudi na slov. radikalizmu.

Belgijsko. Prve dni po novem letu razdeli vlada drž. poslancem nadrobni načrt postave, ki premeni, če se vsprejme v drž. zboru, dosedanjo ustavo ter dobi po njej volilno pravico vsak domačin, če ima t. j. če si plačuje dovoljno stanovanje. Vsa podoba pa je, da se načrt zavrže, ker liberalci ne marajo za-nj.

Nemško. Osoda vojaškega predloga o dvoletnem službovanji še visi vedno na slabi niti in skuša sedaj vlada po spisih ljudi pridobiti za tako postavu, češ, da se ne izpelje, ako ne bode posebno velike potrebe. Ljudje pa se bojijo te zanjke in tako utegne vendar-le cela postava pasti pod klop. To bi bilo tudi za našo državo dobro, kajti sicer se vpelje tudi pri nas enaka postava.

Rusko. Minister za vunanje zadeve pl. Giers bode vendar-le ozdravel in se vrne potem nazaj v svojo službo. — Po nekaterih krajih je nastala lakota, toda domači listi jo še tajijo in človek je vesel, če je resnica, da se letos ni bati nikjer lakote.

Bolgarsko. Predsednik sobranja, Belčev je postal minister za pravosodje in dosedanji podpredsednik stopi v sobranji ali državnem zboru na njegovo mesto za predsednika.

Srbsko. V Belemgradu so v mestnem zastopu sedaj v resnici liberalci in župan je postal odvetnik dr. Nakić. No vidi se, da zna tudi ondi vlada delati čudo, ako le hoče.

Tursko. Sultan je imel te dni neko rabuko ter je dal več ljudi, ki so v njegovi palači v službi, pozapreti. Govori se tudi o zastrupljenji večih oseb v obližji sultanovem.

Afrika. Sedaj bode že blizo celo leto, odkar se ne izve ničesar o laški deželi ob Rudečem morji in istotako se molči o Abesiniji. Človek bi po takem mislil, da je ondi vse v redu, potovalci govorijo o tem sicer drugače, vendar pa kdo naj razsodi, kje je resnica!

Amerika. V južni Ameriki je v večih deželah velika rabuka in ljudje nočejo nič vedeti o deželnih oblastvih. Noveja poročila pravijo celo, da teh oblastev ni več, ker so jih ustajniki razgnali. To vam mora biti lepo življenje in vendar hitijo od nas siromaki tje, da-si ne vedó, če so si le življenja ondi varni!

Za poduk in kratek čas.

Božič.

Spisal J. K. Savinjski.

(Konec.)

Ker je bil mož vaje voznje, ni njemu bilo več ostati doma, vsaj sedaj ne, ko ni bil več spoštovani veliki kmet, ampak siromak. Šel je služiti za voznika, a sreče ni imel, čez nekaj mesecev prevrnil se je voz na-nj, in prinesli so ga vsega potrtega ubogi ženi domu. O koliko je ona njemu sedaj stregla, noč in dan je bila poleg njega. Prodala je vso svojo obleko od prešnjih srečnih let, da je le njemu, kateremu je pred altarjem zvestoba in ljubezen do smrti obljubila, zamogla kupiti zdravila. A bilo je vse zaman, tri četrta leta bil je star lvanček, kateri se je rodil na sveto noč, ko je mož ves spokorjen in svojo blago, ljubezni polno ženo za odpuščanje proseč, zdihnil svojo dušo — nesrečni mož ne še 30 let star!

Ni se več smijala mlada vdova, žalost ji je odvzela smeh za vselej. Mar res za vselej?

Kot dninarica je pridno delala sedaj uboga vdova, in prislužila je toliko, da je svoja otroka prav pošteno in lepo odgojevala: ni njej bilo treba prosjačiti. Povsodi so imeli prav radi ubogo ženo, smilila se je ljudem, ker je brez vse svoje krivde prišla v nesrečo. Toda ona ni nikdar proti nobenemu človeku toževala, nikdar ni godrnjala, a videlo se ji je, da grozno trpi v svojem srcu. Lica so ji upadla in obledela, oči postale so ji kalne, in sosedje so odkimovali z glavami češ: »ta pa ne bode dolgo, dan za dnevom je je manj.«

Le pri njenih otrokih je bilo še njeno blago srce. Le za-nju je delala, le za-nju trpela. Skrbno ju je učila Boga moliti, učila ju, naj se ne zanašata na časno srečo, katera je minljiva, kakor senca, ampak naj bode ta poštena in vsikdar bogaboječa in pridna, potem pa bode ljubi Bog njima dal obilo sreče. Za rajnega očeta molili so vsaki večer. Ko sta otroka zaspala, pa je blaga žena pokleknila pred razpelo, na katerem je bila podoba odrešenika sveta, in tamkaj je molila, dolgo je molila: zakaj-li je molila? Za svoja otroka! O blago srce matere, kdo bi tebe spoznal!

Zopet je bila sveta noč. Ves krščanski svet se je veselil tega svetega večera, kajti prišel bode Odrešenik, rešitelj sveta, rešitelj vsega hudega, prišel bode delivec ljubezni in dobrot. Vse se veseli, staro in mlado, bogat in ubožen, saj je prišel odrešenik za vse ljudi na svet, vse hoče z enako ljubeznijo objeti, vsem enake dobrote deliti.

Mladina napravlja v gorki sobi jaslice, v mah postavi hlevček, v katerem leži dete Jezus, poleg njega sta Devica Marija in sveti Jožef, okrog pa so pastirci. Iz višave pa hitijo angelji veselo pojoči »Gloria in excelsis Deo!«

Tudi v naši mali hišici napravlja ravno to noč 12 let stari Ivanček v kotu male jaslice. Sicer nima slikanih podob, ker jih ni mogel kupiti, a izrezljal je taiste iz belega papirja. Krog pa je posadil zelene vejice od smereke ter prižgal pred jaslice svojo krstno svečo. O srečen deček, kaj je takrat mislilo tvoje srce? Nekoliko starejša njegova sestra pa je sedela pri postelji, v kateri je ležala bolna blaga mati. Žalost, trpljenje, pomanjkanje in skrb za njene otroke jo je položilo vže pred večimi dnevi na posteljo, in kakor je rekel zdravnik, katerega je k njej poslal blagi in vsmiljeni bližnji graščak, ni upanja, da bi več ustala iz nje. Odkar je zbolela mati, ni se ganil več deček iz hiše, vedno je bil pri njej, božal jo je, odeval jo skrbno, in vedno ji je govoril ter jo poljuboval. »Je-li, ljuba mama, da ne boš umrla! O saj ne smete, kaj naj bi pa začel jaz brez vas!« Enako je govoril mali deček in uboga mati ga je tolažila, da naj le zaupa v Boga; on bode že vse prav naredil. Pa tudi hčerka je skrbno stregla dragi materi, ona je opravljala vse delo gospodinje, in hodila po zdravila v mesto, o da bi le tudi kaj pomagala! Na sveti večer bila je uboga žena jako slaba, čutila je, da ne več dolgo, pa bode zapustila nedorasla svoja otroka. Srce ji je hotelo britkosti počiti, ko je pomislila, kaj bode ubogi zapuščeni siroti potem počeli brez dobre matere, brez očeta.

»Pojdi sem Ivanček«, je rekla s tresočim glasom, ko je videla, kako je narejal jaslice in prižgal svečo pred taiste; »pojdi sem, dragi, da te poljubim.« Solze so se ji rasvetile v globoko vpadlih očeh, in so zmočile lepo lice njenega ljubljence. »Le bodi vedno tako priden in nedolžen«, je nadaljevala z rahlim glasom, »vedno tako, kakor si še nocoj, in ako bodeš ostal vedno tak, kakor si nocojšnjo sveto noč, potem — o potem pa bodeš vedno srečen, Bog in ljudje te bodo radi imeli — ko — že — mene — več ne bo!« »Več ni mogla go-

voriti blaga mati, le prekrizala je še svojega sina, in je omahnila nazaj.

»Mama! draga mama!« je zakričal deček ter je objel predrago ljubljeno mater, »jaz pa nočem, da bi še kdo drug mene rad imel, kakor le Vi, Vi me imate najrajši, o najrajši! Mama vi mene ne smete zapustiti: tega ljubi Bog neče in bi bil hud na vas, ker vas jaz tako, tako srčno rad imam.« In v kraj je morala potegniti jokajoča sestra svojega brata, kateri se je tako krčevito oklenil svoje drage mamice krog vratu, da uboga skoraj dihati ni mogla. Čez nekaj časa je zopet odprla svoje oči in rekla: »Sta že pridna, ljuba moja otroka, zdaj pa malo molita, bo skoraj dvanajsta ura, in ljubo dete Jezus bo prišel na svet ter bo vaji slišal moliti, in bo vaji tako rad imel, tako rad —«

In zopet je slabotno zadremala trpeča žena, borila se je s smrtjo, živela bi še bila rada za svoja otroka, o še tako rada, toda Bog je vsegamogočen! Ko sta otroka videla, da je mati postala tiha, pokleknila sta pred jaslice, kjer je gorela tako svitlo Ivana krstna sveča ter sta molila, molila sta za svojo bolno mater! Zdaj se zasliši zvon iz župne cerkve. Gloria se zapoje po vesoljnem svetu, nebo se odpre in angelji zapojejo: »Gloria in excelsis Deo«. Sveto dete Jezus je-li prišel tudi v borno kočico, kjer leži mati boreča se s smrtjo, kjer kleči dvoje nedolžnih otrok in moli za svojo mater?

»Ljubi Jezusek«, molil je sedaj deček na glas, ko je zaslišal iz daljave zvon, »ljubi Jezusek, ki prideš ravno sedaj iz nebes na zemljo, a jaz te prosim: nikar se ti nikjer ne mudi, pridi, o pridi najpoprej v našo hišo, glej tukaj leži moja ljuba mama bolna, o kako je bolna, kako je uboga; jaz bi ji rad pomagal, pa ne morem, ti pa, Jezusek, ti pa to lahko storiš, ako le hočeš; o pridi, pridi ljubi Jezusek in ozdravi ljubo, drago mammo mojo, katero jaz tako srčno ljubim, saj meni ni treba nič, seboj prinesiti, le da mi ozdraviš mojo mammo. Jaz tebe obljubim, da bodem vedno priden, vedno bodem rad molil, le mammo mi ozdravi. In moj Jezusek, tebi sem to-le mojo krstno svečo prižgal, ker tebe rad imam; ako ti mene rad imaš, pa te lepo prosim, ozdravi mojo ljubo mammo! Jaz bodem vsako leto tebi v čast to svečo prižgal na nocojšnjo noč, le da mi to storiš, da mi ljubo mammo — ozdraviš. O Jezusek — pridi — pridi!«

In prepolno je bilo mlado srce, v goreči molitvi so se svetile solze mlademu dečku iz oči. Ves omamljen nasloni se na mizo, poleg katere je klečal, in ni slišal, ko so se odprla vrata in vstopile so sosede s polnimi jerbasi vsakovrstnih jedil in pijač, ter so jim tekale solze iz oči, ko so poslušale molitev otroka, in prebudil, vzdramil se je tedaj, ko je mati njegova, kakor po čudežu zdrava skočila iz poselje, razprostrla svoje roke in zaklicala:

»Moje dete, moj sin!« in strastno objela ljubo dete svoje.

»Mama, ljuba mama!« vskliknil je Ivan, naslonivši se na blago srce in ko je njega zlata mati skoraj do strasti poljubovala in se prvokrat v veselji solz srčno nasmijala, pa je rekel deček:

»O saj sem vedel, Jezusek je pišel k nam in je tebe ozdravil, je-li mama? Jaz sem pač zaspal in ga nisem videl!« Srčen, nikdar pozabljen poljub bil je odgovor blage — zlate matere!

Smešnica. Rad žejen. Nekoč pride znan pivec v neko klet, kjer je sodar sam vino pretakal. Sodar vpraša žejnega prisleca: »Ali niste radi žejni?« — »O zelo rad sem žejen« — »Tedaj pa dobro, pa le bodite žejni!« — Čez uro pride gospodar v klet gledat in zagleda žalostno držečega se žejnega pivca na sod naslon-

jenega stati. Hitro popraša sodarja: »Ali ste mu že dali kaj piti?« — »Se ne! Vprašal sem ga, če je kaj rad žejen in ker je trdil, da je zelo rad žejen, zato sem mislil, da rad žejo trpi in ne mara vina.«

Razne stvari.

(Novo leto.) Vsem bralcem in sodelovalcem »Slov. Gospodarja« želimo veselo in srečno novo leto ter jih prosimo, naj nam ostanejo tudi v prihodnje zvesti.

(Potrjenje.) Svitli cesar je potrdil izvolitev Fr. Fehra, župana v Kozjem, za načelnika in dr. Fr. Rauscha, odvetnika v Kozjem, za namestnika v okr. zastopu Kozjanskem.

(Podružnica) c. kr. kmetijske družbe v Mariboru je imela dne 26. decembra ob 10. uri dopoldne svoje občno zborovanje. Dvoje rečij ste nam pri tem zborovanju nerazvozljivi: čemu je bilo iz Gradca učitelja za sadjerejo v našem mestu [treba, ko imamo vendar v sadjarski in vinarski šoli v Mariboru več taci in potlej, čemu je bilo zborovanje ob 10. uri, torej ob času druge službe božje?

(Božičnica.) V hiši čč. šolskih sester v Mariboru je bila vesela božičnica v četrtek za otroke, ki jih ima na skrbi »društvo katol. gospá« in v ponedeljek potem za otroke, ki živé pri čč. sestrah. Obekrat so mil. knezoškof delili otrokom božična darila in se je vdeležilo veselja otrok mnogobrojno občinstvo iz vseh stanov.

(Učiteljstvo.) Načelniki so postali gg.: Janež Kristelj, učitelj v Slov. Bistrici; Martin Pristernik, učitelj pri Sv. Ožbaltu ob Dravi; Jožef Reisinger, učitelj v Selah in Ivan Klemenčič, podučitelj v Mozirji; zadnji na ljudski šoli v Rečici, ostali na svojih dosedanjih krajih.

(Slovstvo.) Slov. nemški slovar, ki izide na troške ranj. knezoškofa Ant. Alojz. Wolfa v Ljubljani ter ga ureduje M. Pleteršnik, prof. na c. kr. gimnaziji v Ljubljani, je v svojem prvem sešitku že v rokah naročnikov. Sešitek stane 50 kr. in se naroči v »Katol. bukvarni« v Ljubljani.

(Narodna čitalnica) v Ptuj priredi dne 31. decembra t. l. v svojih prostorih v »Narodnem domu« društveni večer s tombolo in prosto zabavo. Začetek je ob polu 8. uri zvečer. K prav mnogobrojnemu obiskovanju vabi svoje domače in vnanje ude

odbor.

(Slov. čitalnica.) Na Silvestrovo napravi slov. čitalnica v Ljutomeru zabavo v gostilnici g. Iv. Vauptiča z glediščno igro: »Srečno novo leto«, s petjem in tamburaško godbo. K tej zabavi prav vljudno vabi

odbor.

(Napise) trgovcev in obrtnikov hoče »nemško jezikovno društvo« v Mariboru izboljšati. Tega je sicer pri marsikaterem napisu treba, toda mi se bojimo, da predsednik tega društva, zdravnik dr. Maly ne spravi veliko dobro nemških napisov skupej, sicer pa mu je začeti pri njegovem lastnem imenu.

(Ljudska šola.) V Slov. Bistrici napravi prihodnjo soboto tamošnji kraj. šolski svet zabavo na korist ubogim šolarjem in solaricam. »Mbg. Ztg.« pa pozabi pri svojem poročilu na otroke, kedaj naj pridejo po denar, ki ga neki vrže zabava za-nje. Mogoče pa je tudi, da obstoji korist za-nje — pri vratih, kjer so lahko za prežarje.

(Südmark.) Pri Ormoži je bil nek obrtnik v tolikih stiskah, da mu je »Südmark« priskočila s celimi 170 fl. na pomoč t. j. toliko mu je dala posojila in mi

svetujemo našim bralcem, katerih imamo v onem okraji precejšnje število, naj pustijo vse blago, kar ga mož glešta, društvu »Südmark« na razpolaganje — pri bližnji javni dražbi.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru je daroval gosp. Vaclav Vanavs, trgovec v Radgoni, 4 fl. in 40 kr.

(Katol. politično društvo) v Konjicah imelo je na sv. Štefana god. dobro obiskan javni zbor. Deželni poslanec g. dr. Josip Sernec poročal je o delovanju slovenskih poslancev v Štajarskem deželnem zboru. Izreklo se je soglasno zaupanje v njihovo delovanje. Z enakim navdušenjem je bil vsprejet predlog prvo-mestnika, veleč. g. Jarn. Voh, naj se izreče hvala in zahvala grofu Hohenwartu ter vsem državnim poslancem, ki hodijo v državnem zboru njegova pota. Prihodnji mesec obhaja to društvo vže 22. obletnico svojega delovanja.

(Pri volitvah) v gornje-radgonskem okraji zmagali so Wratschgovi pomagači in pristaši in sicer v velikem posestvu s pripomočjo mestjanov, ki imajo tudi v tem okraju posestva; a v občinah, ker svojemu voditelju slepo verujejo, da jih reši plačevanja onih 20.000 gld., koje je poprej okraj obečal železničnemu društvu za stavljenje posoditi. — Pravi se, da na mesto okraja namerava bogati framazon Schönerer sto akcij po 200 gld. kupiti, in s tem onih 20.000 gld. na-se vzeti. Koliko je na tem resnice, bo se pa vže izvedelo.

(Čitalnica) v Brežicah priredi na Silvestrov večer v prostorih hotela Klembas veselico s tombolo petjem in prosto zabavo, ter vabi k obilni udeležbi odbor.

(Prošnja.) Ptujsko mesto išče mož, da se podpišejo na prošnjo za železnico iz Radgone do Ptuja. No, prošnja je prosta, ne pa že tako tudi obluba.

(Občinski zastop.) V Kamnici je bila v tork volitev občinskega zastopa in so se v prvem in drugem razredu volili in izvolili se sami gospodje iz Maribora: Artur vit. Bitterl, dr. H. Lorber, Ivan Pirker, Ad. Zwettler, Ivan Grubič in Karol Petuar; v tretjem razredu pa so domači možje izvoljeni: Ant. Hlebič, Ivan Poš in Mat. Marinšek. O kakem veselji, kakor sodi »Mbg. Ztg.«, ne znajo pri tej izvolitvi tam domači ljudje ničesar.

(Mezda.) Pri nekem krčmarji v Mariboru ima blapec France Pléteršek dobiti še zasluženno mezdo, toda o njem ni duha ne sluha. To je čudno, saj se človek sicer ne brani nič denarja.

(Sejem.) V zadnjem tednu so bili v Mariboru trije sejmovi dnevi, toda da-si je bilo blaga veliko, posebnost speha in kurjadi, kupca ni bilo in je torej tudi cena blagu bila sploh nizka.

(Zadušila) sta se v noči 25. decembra v Mariboru hlapca g. Fr. Wolfa. Večer sta si zakurila peč, potem pa legla spat in da bi ne postalo tako hitro mrzlo v hiši, sta peč zaprla. In to je bilo nju smrti krivo ter so ju našli v jutru že mrtva.

(Zastrupil) se je uni ponedeljek Janez Pukel, posestnik v Razpahu pri Mariboru. Hudi jeziki pa dolžijo njegovo ženo, da je ona kriva njegove smrti. Sodnijska preiskava utegne dognati, kaj je resnice na tej govorici.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jurij Purgaj, kaplan v Kostivnici, je postal provizor v Stoperčah. Č. g. Alojzij Cilensek, kaplan pri Sv. Marku nižje Ptuja, pride v Kostivnico in č. g. Martin Stolec, kaplan v Zrečah, k Sv. Kungoti na Pohorji.

Loterijne številke.

Trst 24. decembra 1892:	85, 31, 57, 33, 28
Line	17, 47, 10, 82; 55

se godi pri tem grofu Taaffe. — Pri vladi se izdeluje načrt postave, ki vpelje dveletno službo pri vojaki.

Štajarsko. Na sv. Tomaža dan je bilo v Gradci zborovanje novega društva, katero naj brani nemštvo zoper »nenasitljivost bindišarjev«. V odboru je tudi »Kmetijski prijatelj« — dr. Glantschnigg in se iz tega lahko sodi, kake baže ljudje da so v tem društvu. — Na nemškem delu naše dežele primanjkuje se bolj zdravnikov, kakor pri nas in ljudje bi bili veseli tudi »padarjev«.

Koroško. Mestni zastop v Celovci se nikakor ne misli udati v »žalostno usodo« ter vsprejemati slov. pisma, kakor mu to naroča ministerstvo. No, to se že pojde, ako vlada le hoče! Dež. predsednik, baron Schmid-Zabierow pa se ve, da ne sme obdržati v tej stvari prve besede.

Kranjsko. Sviti cesar je daroval društvu gasilcev v Kranjski gori 80 gld. — Mestni zastop v Ljubljani se vedno čaka razsodbe pri najvišji upravni sodnji gledé na slov. imena ulic. — Stalna komisija za II. slov. katol. shod je imela v torek v Ljubljani sejo ter se je seje vdeležel izmed vnanjih udov dr. Mahnič, štirje drugi pa so se izgovorili v pismu in dr. Serbec je odložil čast biti v tej komisiji.

Primorsko. Po Gorici je bila govorica, da laški napetniki mislijo izkopati truplo Favettija ter ga prenesti v »sveto« zemljo unkraj črno-rmenih soh. Tacim ljudem je tudi to mogoče. — V Podmelcu pri Tominu imajo otroci kože in jih umrje veliko, odraslim se pa v doslej niso kaj storile.

Tržaško. V Trstu so zaprli une dni trgovca Bernardini in njegove pomagače in sicer so le-ti na sumu, da se v njih hiši izdelujejo ali vsaj va-njo spravljajo petarde. — Zabavni večer v slov. čitalnici se jim je dobro obnesel in je ob njem govoril naš rojak, dr. Karol Glaser o slov. pesništvu.

Istersko. Ker so zmagali v Pomjanu hrv. in slov. volilci, laški pa so prišli le v 1. volilnem razredu v občinski zastop, zato pa so se le-ti skujali ter se nočejo vdeležiti volitve župana. Celo vladni zastopniki jih ni mogel spraviti na volišče. Otročja jeza!

Hrvaško. Znano je, da je na Hrvaškem madjaronov toliko, da imajo sedaj oni »veliko besedo«, posebno še v saboru, hrvaška stranka pa je bila, kar se tiče števila poslancev, jako neznatna in še po vrhu nesložna. Sedaj se je izvršilo neko sporazumljenje med temi hrv. rodoljubi, toda Bog zna, kako dolgo jim ostane pri tej slogi.

Ogersko. Pri ministerstvu za uk in bogočastje je izginilo neki za 4 milj. iz verske zaloge, nihče ne zna, kam je ta denar izginil, pa menda ne v zemljo. — Za člane hiše magnatov je imenovanih petero liberalcev in če pojde tako dalje, bode kmalu tudi v tej hiši judovski liberalizem na vrhu.

Vunanje države.

Rim. O božiči so sv. oče Leon XIII. vsprejeli kardinale rimske cerkve ter so imeli kaj lep nagovor, želeč, naj se ljubi Bog usmili človeštva ter ga reši nevarnostij, kar jih preti sv. veri in še posebej miru.

Italijansko. Ker je padla »banca romana«, velika zaloga denarnih papirjev, zgubilo je mnogo ljudi pri njej. Bila je tovnje tudi v državnem zboru v Rimu o njej beseda, toda poslanci niso marali kake raziskave. Prav, saj je marsikateri morebiti vtaknil kaj v žep in ne bilo bi mu ljubo, ko bi se izvedelo.

Francosko. Pri »panamski kaluži« se je vtopilo 1000 milj. v razne žepe različne republikanske gospode. Misli se in more biti ne po krivem, da tudi Sadi-Carnot, predsednik republike, nima v tem čistih rok. Kdor ne

pozna glasila naših radikalcev v Ljubljani, naj čita v političnem razgledu njegove nazore o republiki in javnem postenji in upamo, da mu bode dovolj tudi na slov. radikalizmu.

Belgijsko. Prve dni po novem letu razdeli vlada drž. poslancem nadrobni načrt postave, ki premeni, če se vsprejme v drž. zboru, dosedanjo ustavo ter dobi po njej volilno pravico vsak domačin, če ima t. j. če si plačuje dovoljno stanovanje. Vsa podoba pa je, da se načrt zavrže, ker liberalci ne marajo za-nj.

Nemško. Osoda vojaškega predloga o dvoletnem službovanji še visi vedno na slabi niti in skuša sedaj vlada po spisih ljudi pridobiti za tako postavu, češ, da se ne izpelje, ako ne bode posebno velike potrebe. Ljudje pa se bojijo te zanjke in tako utegne vendar-le cela postava pasti pod klop. To bi bilo tudi za našo državo dobro, kajti sicer se vpelje tudi pri nas enaka postava.

Rusko. Minister za vunanje zadeve pl. Giers bode vendar-le ozdravel in se vrne potem nazaj v svojo službo. — Po nekaterih krajih je nastala lakota, toda domači listi jo še tajijo in človek je vesel, če je resnica, da se letos ni bati nikjer lakote.

Bolgarsko. Predsednik sobranja, Belčev je postal minister za pravosodje in dosedanji podpredsednik stopi v sobranji ali državnem zboru na njegovo mesto za predsednika.

Srbsko. V Belemgradu so v mestnem zastopu sedaj v resnici liberalci in župan je postal odvetnik dr. Nakić. No vidi se, da zna tudi ondi vlada delati čudo, ako le hoče.

Tursko. Sultan je imel te dni neko rabuko ter je dal več ljudi, ki so v njegovi palači v službi, pozapreti. Govori se tudi o zastrupljenji večih oseb v obližji sultanovem.

Afrika. Sedaj bode že blizo celo leto, odkar se ne izve ničesar o laški deželi ob Rudečem morji in istotako se molči o Abesiniji. Človek bi po takem mislil, da je ondi vse v redu, potovalci govorijo o tem sicer drugače, vendar pa kdo naj razsodi, kje je resnica!

Amerika. V južni Ameriki je v večih deželah velika rabuka in ljudje nočejo nič vedeti o deželnih oblastvih. Noveja poročila pravijo celo, da teh oblastev ni več, ker so jih ustajniki razgnali. To vam mora biti lepo življenje in vendar hitijo od nas siromaki tje, da-si ne vedó, če so si le življenja ondi varni!

Za poduk in kratek čas.

Božič.

Spisal J. K. Savinjski.

(Konec.)

Ker je bil mož vaje voznje, ni njemu bilo več ostati doma, vsaj sedaj ne, ko ni bil več spoštovani veliki kmet, ampak siromak. Šel je služiti za voznika, a sreče ni imel, čez nekaj mesecev prevrnil se je voz na-nj, in prinesli so ga vsega potrtega ubogi ženi domu. O koliko je ona njemu sedaj stregla, noč in dan je bila poleg njega. Prodala je vso svojo obleko od prešnjih srečnih let, da je le njemu, kateremu je pred altarjem zvestoba in ljubezen do smrti obljubila, zamogla kupiti zdravila. A bilo je vse zaman, tri četrta leta bil je star lvanček, kateri se je rodil na sveto noč, ko je mož ves spokorjen in svojo blago, ljubezni polno ženo za odpuščanje proseč, zdihnil svojo dušo — nesrečni mož ne še 30 let star!

Ni se več smijala mlada vdova, žalost ji je odvzela smeh za vselej. Mar res za vselej?